METSÄTALOUS

Jos nyt tulee lämmin kesä – mitä ei toivota – kirjanpainaja voi lähteä leviämään. **METSÄNEUVOJA MONA BÄCKMAN, SUOMEN METSÄKESKUS**

Venäjän WTO-jäsenyys jättää puutullit varsin korkeiksi

Venäjän puutullit jäävät WTO -jäsenyydenkin jälkeen varsin korkeiksi. Asiantuntijat eivät usko puun tuonnin kasvavan.

Venäjän puunvienti perustuu havupuulla jatkossa kiintiöihin, jotka määritellään tuojittain vuosien 2004 ja 2007 tuontimäärien perusteella. Koivulla ja haavalla ei ole kiintiöitä.

Venäjällä on oikeus periä tullia kiintiön puitteissa männystä 15 ja kuusesta 13 prosenttia. Koivun tullikatto on seitsemän, haavan viisi prosenttia.

Markkinoillepääsy-yksikön päällikkö **Ilkka Saarinen** ulkoasiainministeriöstä sanoo, että Venäjällä on oikeus päättää kiintiöt ylittävältä osalta puun tullit vapaasti haluamalleen tasolle.

Saarinen arvioi, ettei Venäjän puuntuonti Suomeen ”ainakaan kovin nopeasti nouse” vuosien 2004 ja 2007 tasoille.

Pyöreää havupuuta vietiin Venäjältä Suomeen vuonna 2004 noin 6 ja vuonna 2007 noin 3,8 miljoonaa kuutiometriä. Viime vuonna vienti jäi 0,9 miljoonaan kuutiometriin, joten havupuun tuontikiintiöt tuskin täyttyvät.

Tulliton puunvienti on tavoitteena

Metsäasiantuntija **Anu Islander** Metsäteollisuus ry:stä sanoo, että EU:n ja WTO:n tavoite on päästä tullittomaan kauppaan Venäjän kanssa. Asia ratkeaa aikanaan vapaakauppaneuvotteluissa. ”Puutullit eivät putoa nollaan, elleivät vapaakaupan neuvottelut johda tulokseen.”

Venäjän viemä energian tuotantoon käytettävä hake on tullivapaata. Saarisen mukaan asiaa varmistellaan vielä EU:n ja Venäjän neuvotteluissa. Sellu- ja paperiteollisuuden käyttämä venäläinen hake on tullivapaata.

EU:n komissio hallinnoi Venäjän puunvientiin liittyviä asioita 13. kesäkuuta annetun asetuksen mukaan. Venäjän duuma käsittelee WTO-jäsenyyttä elokuun puolivälissä, jonka jälkeen sopimus on ratifioitavissa.

Nyt käyttöön otetut tullikatot ja kiintiöt ovat voimassa vuoteen 2015 kestävän siirtymäjakson ajan. Vuonna 2015 ja sen jälkeen jatkuu tuontikiintiöiden jako vanhaan tapaan eli tuoja saa havupuun kiintiönsä kahden aiemman vuoden tuontimäärien mukaan.

Tullit putoavat nollaan ja havupuun kiintiöt katoavat, jos vapaakaupan neuvottelut johtavat tulokseen.

Metsä Groupin kansainvälisen puunhankinnan johtaja **Markku Luhtasela** sanoo jäävien tullien olevan yhä iso rasite. Myös kuljetuskustannukset ovat nousseet, mikä hillitsee tuontihaluja Venäjältä.

Pieniläpimittainen koivu ehti jo olla tullitonta, mutta nyt Venäjä voi periä siitäkin enimmillään 7 prosentin tullin.

Venäjän puunhankinnan järjestelmä on kärsinyt pahoin puutulleista. ”Sen kunnostus ei tapahdu hetkessä, se vaatii isoja investointeja”, Luhtasela arvioi.

JUHA AALTOILA

Hybridihaapaa peltoon

Nopeakasvuisista puulajeista olisi mahdollista saada energiaa 50-kertaisesti alkupanokseen nähden.

HANNU MIKKOLA

Korkein energiasuhde peltobioenergian tuotannossa saavutetaan nopeakasvuisilla puulajeilla, kuten hybridihaavalla tai rauduskoivulla.

Puiden korkea energiasuhde peltokasveihin verrattuna perustuu siihen, että istutuksen jälkeen ne vaativat vain vähän peltokasveille tyypillisiä panostuksia kuten lannoitteita, torjunta-aineita ja konetyötä.

Tämä käy ilmi agronomi **Hannu Mikkolan** väitöskirjasta.

”Nopeakasvuisista puulajeista olisi mahdollista saada energiaa suunnilleen 50-kertaisesti alkupanokseen nähden. Nyt viljelyssä olevista energiakasveista Suomessa paras on ruokohelpi, jonka energiasuhde on 18”, Mikkola kertoo.

”Pelkästään energian määrällä tarkasteltuna peltobioenergian tuotanto on kannattavaa.”

Direktiivi uusiutuvan energian käytön edistämisestä asettaa Suomen tavoitteeksi tuottaa 38 prosenttia energiasta uusiutuvista lähteistä vuoteen 2020 mennessä.

”On kuitenkin selvää, että pelkällä peltobioenergialla ei ratkaista Suomen energiakysymyksiä”, Mikkola painottaa.

MT

Kirjanpainaja leviää salakavalasti kohti etelärannikon kuusikoita

LOVIISA (MT)

Jos kuusia alkaa kuolla pystyyn, eteläsuomalaisen metsänomistajan on syytä olla varuillaan. On mahdollista, että tuhot on aiheuttanut kirjanpainaja, pieni kaarnakuoriainen.

Metsäneuvoja **Mona Bäckman** Suomen metsäkeskuksesta seisoo kuusikossa, johon kirjanpainaja on iskenyt viime kesänä. Vasta muutamassa puussa näkyy vaurioita.

”Jos nyt tulee lämmin kesä – mitä ei toivota – kirjanpainaja voi lähteä leviämään.”

Puiden rungoilla on läpimitaltaan noin millimetrin reikiä. Osa kirjanpainajan sisäänmenojäljistä on pihkoittuneita. Tuoreimmat tunnistaa siitä, että niiden suulla näkyy tuoretta purua.

Kirjanpainajan syömäkuviot katkaisevat nestevirtaukset kuusen nilakerroksessa. Kun puun ravinteiden saanti heikkenee, se alkaa hiljalleen kuivua ja kuolee lopulta.

Puut, joissa kirjanpainaja on pesinyt pisimpään, ovat menettäneet valtaosan latvuksestaan.

”Jos metsässä näyttää tältä, on oltava varuillaan”, Bäckman sanoo.

”Jos haluaa pelata varman päälle, yksittäiset tuhopuut voi poistaa ja käyttää esimerkiksi polttopuuna. Tai sitten voi jäädä odottamaan: jos tulee huono kesä, kirjanpainajan leviäminen saattaa pysähtyä.”

Karen Wik-Portin pelkää kirjanpainajatuhojen leviävät etelärannikon varttuneisiin kuusikoihin.

Toukan pituus on muutamia millimetrejä.

Pyydyksiin päätyneet yksilöt otetaan talteen.

KIMMO HAIMI

Mona Bäckman tutkii kuusesta irrottamaansa kaarnan palaa. Kirjanpainajat ja niiden toukat ovat sen verran pieniä, että ne näkee vain, jos tietää mitä etsii ja katsoo tarkasti.

Havupuukasat korjattava pois

Kirjanpainaja on aiheuttanut pahoja tuhoja Salpausselän eteläpuolisilla alueilla. Kokonaisia kuusikoita on jouduttu hakkaamaan Päijät-Hämeessä, itäisellä Uudellamaalla, Kymenlaaksossa ja Etelä-Karjalassa.

Rannikolle asti tuhot eivät ole vielä levinneet.

Metsäkeskuksen aluejohtaja **Karen Wik-Portin** on kuitenkin huolissaan: ”Etelärannikolla on paljon vanhoja metsiä, joissa puiden kasvu on jo hidastunut. Jos kirjanpainaja leviää niihin, puut kuolevat ja metsänomistajalle aiheutuu isoja taloudellisia tappioita.”

Bäckman ja Wik-Portin ovat tyytyväisiä, kun metsäautotien varressa ei näy havupuukasoja. Tuoreet puukasat tarjoaisivat kirjanpainajalle oivallisen lisääntymispaikan, ja tuhot leviäisivät lähimetsiin entistä helpommin.

Laki metsän hyönteis- ja sienituhojen torjunnasta onkin säädetty tällaisia tapauksia silmällä pitäen.

Metla tutkii esiintymistä

Kirjanpainajasta on nyt kohistu pari vuotta. Kesä 2010 oli niin lämmin, että laji onnistui lisääntymään kahdesti kesän aikana. Sitä ei ollut tapahtunut tiettävästi koskaan aikaisemmin. Niin ikään viime kesä oli poikkeuksellisen lämmin.

Nyt kirjanpainajan leviämisestä kaivataan faktoja.

Tästä kesästä lähtien hakkuuilmoitukseen on merkittävä, jos hakkuu tehdään kirjanpainajan takia.

Metsäntutkimuslaitos Metla puolestaan selvittää kirjanpainajien runsautta siellä, missä niitä on vasta vähän. Metsäkeskuksen väki tekee maastotyöt.

Mona Bäckman käy kuukauden välein tyhjentämässä feromonipyydykset pernajalaisessa yksityismetsässä.

”Käsittääkseni tässä on aika vähän kirjanpainajia. Edellisellä tyhjennyskerralla hyönteisiä kertyi 0,7 desilitraa. Nyt niitä näyttäisi tulevan saman verran.”

Bäckman lähettää keräämänsä hyönteiset Metlaan, jossa selviää, onko 0,7 desilitraa lopulta vähän vai paljon.

HELI VIRTANEN

UPM sai ostotarjouksen Stracelin tehtaasta

Metsäyhtiö UPM on saanut ostotarjouksen Ranskan Strasbourgissa sijaitsevasta Stracelin tehtaasta.

Ostajaehdokas on VPK Packaging Group NV:n ja Klingele Papierwerkenin perustama yhteisyritys.

Se aikoo muuttaa tehtaan tuottamaan aaltopahvin raaka-aineiksi tarvittavaa aallotus- ja pintakartonkia kierrätyskuidusta.

Tähän saakka tehdas on tuottanut aikakauslehtipaperia.

UPM haluaa säilyttää osan

UPM ilmoittaa aloittavansa myyntineuvottelut. Yhtiö haluaa säilyttää itsellään osan kiinteistöistä biopolttoaineiden tuotantoa varten.

Ennen kuin kauppa voidaan solmia, UPM:n on neuvoteltava tehtaan henkilöstön kanssa ja toteutettava sulkemiseen liittyvä sosiaalinen suunnitelma. Suunnitelmaan kuuluu, että uusittavan tehtaan 130 työpaikkaa tarjottaisiin UPM:n entisille työntekijöille.

Jos kauppa syntyy, Stracelin tehdas aloittaisi kartongin tuotannon muutostöiden jälkeen vuoden 2013 loppupuolella.

MT

Mhy:t palvelevat kesälläkin

Metsänhoitoyhdistyksille tehdyn kyselyn mukaan lähes kaikilla toimipaikoilla palvellaan metsänomistajia myös kesälomien aikaan.

Monissa toimipisteissä tavoitettavissa on yksi tai useampi toimihenkilö, johon voi tarvittaessa ottaa yhteyttä.

Päivystystä läpi kesän

Yhdeksästä metsänhoitoyhdistyksestä vain Rovaniemellä toimihenkilöt ovat tavoittamattomissa kahden viikon ajan.

”Osa jää tällä viikolla lomille, ja loput ensi viikolla”, kertoo Rovaniemen metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja **Pekka Honkala**.

Sievissä, Hämeenlinnassa, Joensuussa, Lohjalla, Asikkalassa, Suomussalmella, Lappeenrannassa ja Turussa päivystys säilyy läpi kesän.

Monien yhdistysten nettisivuilla on myös ilmoitettu eri toimihenkilöiden kesälomien aikataulu.

Puukauppa hiljenee

Lounametsän metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtajan **Harri Tasasen** mukaan puukauppa hiljenee selvästi kesäisin.

”Kesämökeilleen tulevat metsänomistajat työllistävät jonkin verran, mutta tahti hidastuu selvästi. Tiimeissä on lähes aukoton päivystys koko kesän”, Tasanen sanoo.

Puun hinnat 25.6.–1.7.2012

Lähde: Metsäntutkimuslaitos

Alue	Mäntytukki	Kuusitukki	Koivutukki	Mäntykuitu	Kuusikuitu	Koivukuitu
	Euroa/m³ (alv 0 %)					
Kantohinnat, päätehakkuut						
Etelä-Suomi	56,8 ↑	57,0 ↔	41,9 ↓	16,6 ↑	19,6 ↑	17,2 ↔
Keski-Suomi	58,0 ↔	57,9 ↓	43,6 ↔	18,0 ↔	20,3 ↓	17,8 ↓
Savo-Karjala	56,7 ↓	56,7 ↓	45,2 ↑	18,5 ↔	19,5 ↓	18,0 ↔
Kymi-Savo	57,9 ↔	57,4 ↔	45,7 ↔	17,6 ↔	20,1 ↑	17,8 ↑
Etelä-Pohjanmaa	56,5 ↓	55,7 ↓	-	18,6 ↔	19,0 ↓	18,1 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	56,0 ↑	55,0 ↔	-	19,1 ↔	19,0 ↓	18,8 ↑
Lappi	51,8 ↑	51,0 ↑	-	17,7 ↓	19,6 ↓	16,5 ↓
Koko maa	**56,9 ↔**	**57,1 ↔**	**44,2 ↔**	**18,0 ↔**	**19,8 ↔**	**17,9 ↔**
Kantohinnat, harvennushakkuut paitsi ensiharvennukset						
Etelä-Suomi	49,1 ↑	48,3 ↑	35,5 ↓	14,5 ↑	15,9 ↔	14,0 ↓
Keski-Suomi	49,2 ↓	49,0 ↓	38,6 ↔	15,8 ↑	16,4 ↔	14,6 ↓
Savo-Karjala	49,0 ↓	49,1 ↔	38,8 ↔	15,7 ↔	16,2 ↓	14,8 ↔
Kymi-Savo	50,5 ↔	49,4 ↓	39,3 ↔	15,5 ↔	16,4 ↔	14,2 ↑
Etelä-Pohjanmaa	45,8 ↓	-	-	15,0 ↓	15,4 ↓	14,8 ↓
Kainuu-Pohjanmaa	48,8 ↑	47,4 ↔	-	15,3 ↔	15,2 ↔	14,1 ↔
Lappi	47,0 ↔	-	-	14,2 ↑	14,4	13,0
Koko maa	**49,3 ↔**	**48,8 ↓**	**38,1 ↓**	**15,3 ↔**	**16,1 ↓**	**14,3 ↔**
Hankintahinnat, kaikki hakkuut						
Etelä-Suomi	55,7 ↑	58,5 ↑	-	29,4 ↑	31,5 ↑	29,7 ↔
Keski-Suomi	55,7 ↔	53,0 ↓	-	29,8 ↑	31,1 ↑	30,1 ↔
Savo-Karjala	56,3 ↓	55,6 ↔	44,8 ↓	29,2 ↔	29,2 ↓	30,2 ↔
Kymi-Savo	56,1 ↔	54,9 ↓	48,3 ↔	29,9 ↑	30,1 ↔	30,2 ↔
Etelä-Pohjanmaa	53,0 ↑	52,3 ↔	-	29,6 ↔	30,9 ↑	29,9 ↔
Kainuu-Pohjanmaa	58,6 ↑	57,1 ↑	-	30,0 ↔	30,4	30,2 ↔
Lappi	56,5 ↔	53,8	-	30,4 ↑	29,3	29,8 ↑
Koko maa	**56,2 ↑**	**56,2 ↑**	**45,7 ↓**	**29,6 ↑**	**30,7 ↑**	**30,1 ↔**

Hintojen muutos jaksolta 28.5.-3.6.2012: ↑ = noussut ↓ = laskenut ↔ = pysynyt ennallaan (±1 %)

Viikolla 26 puuta ostettiin 0,73 miljoonaa kuutiometriä. Viime vuonna samaan aikaan luku oli 1,1 miljoonaa kuutiota. Kanto- ja hankintahinnat olivat viime vuonna 3–4 euroa suuremmat.

Syksyllä aktivoidutaan

Metsänomistajien aktiivisuus herää jälleen syksyllä lomien jälkeen.

Tasanen toivoo, että paikalliset metsänomistajat ottaisivat puukaupoissa yhteyttä jo aiemmin keväällä. ”Syksyllä markkinat alkavat olla jo ohi.”

Metsänhoitoyhdistysten palvelut ja yhteystiedot löytyvät osoitteesta *www.mhy.fi*.

LAURA KAKKONEN

Leppä: Metsätalous pitää nähdä yrittämisenä

JUVA (MT)

Maa- ja metsätalousvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Jari Leppä** (kesk.) pitää metsätilan sukupolvenvaihdosta kannustamattomana. Hän myöntää, että edelliseen hallitusohjelmaan kirjattujen helpotusten vesittyminen on eräs hänen suurimpia pettymyksiään.

”Asian hoitamattomuus on suoranainen häpeätahra suomalaisessa metsäpolitiikassa”, Leppä jyrähtää.

Lauantaina Metsä rokkaa -tapahtumassa Juvalla puhunut Leppä toteaa, että säännöksiä tulisi muuttaa siten, että sukupolvenvaihdos olisi jatkajan kannalta edullinen ja kannustava. Tämä ehkäisisi myös metsälöiden pirstoutumista, joka on omistajien ikääntymisen ohella tunnustettu metsätalouden ongelma.

”Metsätalous nähdään aivan liikaa pelkkänä passiivisena pääomana, kun se pitää nähdä aktiivisena yrittäjyyden muotona.”

Uusi Nokia

Samassa tilaisuudessa oli puhumassa myös MTK:n metsäjohtaja **Juha Hakkarainen**. Hän korosti metsänomistajan edunvalvonnan merkitystä myös globaalilla tasolla.

”Jos päätöksiin ei vaikuteta ajoissa, ne ovat yleensä ikäviä. Isot haasteet tulevat kansainvälisiltä areenoilta. Esimerkiksi rikkidirektiivi ei vaikuta suoraan metsänomistajaan, mutta on välillisesti erittäin merkittävä.”

MTK:n mahdollista siirtymistä yhden valtuuskunnan malliin Hakkarainen ei näe uhkana metsäalalle.

”Totta kai asia pitää selvittää huolella jäsenistön ja luottamusmiehistön ääntä kuunnellen. Se voi antaa operatiiviselle johdolle uusiakin mahdollisuuksia edunvalvontaan.”

Kun Hakkaraiselta tiedustellaan mahdollista seuraavaa Nokiaa metsäalalta, hän naurahtaa.

”Jaa-a, sen jos tietäisin, palkassani oli nolla tai pari lisää pilkun vasemmalla puolella.”

Hän tosin toteaa koeputkissa kehittyvän uusia innovaatioita koko ajan.

Lopuksi hän heittää pallon metsänomistajille itselleen: ”Olkaa aktiivisia, vaikuttakaa ja vaatikaa edunvalvontaa.”

Energian merkitys kasvaa

Metsänomistaja **Ari Muttilainen** oli saapunut paikalle lähinnä yleisestä mielenkiinnosta Juvan tapahtumia kohtaan. Hän arvioi energiatuotannon olevan tulevaisuudessa yhä tärkeämpi puun käyttökohde. ”Raaka-ainettahan meiltä löytyy, mutta maantiekuljetukset kallistuvat koko ajan. Pitäisi osata hyödyntää reserviä ja tähdätä parempaan energiaomavaraisuuteen.”

Jari Leppä

Tapahtuman järjestävän Metsä-Savon metsänhoitoyhdistyksen toiminnanjohtaja **Petri Pajunen** nyökkäilee vieressä.

Metsänomistajien ikärakenteen vanhenemista Muttilainen hillitsisi verotuksellisin keinoin.

”Lisäksi alan pitäisi olla näkyvämpi. Kyllä metsä kuuluisi opetussuunnitelmaan jo peruskoulussa.”

ANTTI HIRSAHO